

VEU CATALANA

LLIBERTAT · JUSTÍCIA SOCIAL · FEDERACIÓ EUROPEA

Any I

Mèxic, D.F., 15 de novembre del 1958

Núm. 5

FRANQUISME I COMUNISME

SI EL comunisme no existís a Espanya ni al món, el règim franquista estaria perdut.

Què és el que avui l'aguanta? La pretensió d'ésser el baluard contra el comunisme. Explota la por general al comunisme soviètic, i li dóna el pretext per arrendar-se a l'estratègia dels Estats Units.

A l'interior, el règim franquista agita l'espectre comunista i diu a una societat esporuguida: «Aquest és el dilema: o jo o el comunisme.» I a l'exterior pot esgrimir el mateix argument davant dels Estats Units, decidits a comprar tota mena de bases per tal d'enfortir la seva posició en un possible conflicte de magnitud mundial.

Són situacions de fet, qüestions de poder en les quals la ideologia compta per molt poc. Per a mercenaris, el mateix serveixen moros que cristians. És igual un Nasser que un Trujillo. Com deia el general Bradley amb esgarrifosa franquesa: «En una bronca de taverna, no miro pas els antecedents del que aixeca el tamboret a favor meu.»

El règim franquista viu de la por. El dia que fos una realitat la tan bescantada coexistència pacífica, quin valor tindria la posició franquista? Franco s'aguanta encavallat en l'equilibri inestable de la pugna entre l'estalinisme i el món aliè. I com ell és l'ocupant d'un territori estratègic, és ell qui el negocia.

Per això li és vital que segueixi la tiban-tor internacional. I que a dins el territori s'agiti el fantasma del comunisme. Serva en la resignada servitud els porucs de dins i cobra dels de fora. Carambola perfecta.

Naturalment, el règim franquista necessita una aparença de comunisme a l'interior. Ha de vestir l'espanta-ocells. I dóna facilitats per a una existència limitada de propaganda comunista. Permet que els comunistes més o menys disfressats entrin i surtin de la seva insula, i que es reparteixin fulls i fullets sota el somris benvolent de la policia ensinistrada, i sinistra.

Franco es deu haver fet el mateix pensament que Lluís XV: «Després de mi, el Diluvi.» Perquè el seu règim crea de veritat el comunisme a les Espanyes. Tots els desesperats, que són legió per causa de l'opressió i de la misèria, giren els ulls allà on els sembla que obren una llum d'esperança per a sortir de la presó material i espiritual en què vegeten. Car, per altra part, els Governos que realment viuen en democràcia i combaten el comunisme soviètic pel que saben que és, sembla que treballin a propòsit per a llançar les multituds desvalgudes dels pobles d'Espanya en braços del sovietisme.

Amics de l'interior que tenen esma per a preocupar-se de quelcom més que del menjar per al dia següent no comprenen la ceguesa, atribuïda sobretot als nordamericans,

SOVINTEGEN ja els anants i vinents de Catalunya a l'estranger i les noves que porten ratifiquen i amplien el que ha d'abreujar la correspondència. Tots els informes coincideixen en què la situació econòmica de Catalunya — sense parlar d'altres aspectes — és fatal. La població viu al dia, encaparrada per com ha d'adquirir el consum per l'endemà. Als pobles de les comarques lleidatanes i tarragonines, especialment, no s'estronca l'èxode cap als centres urbans. Queden als poblets els pobres vells, les cases buides i les terres abandonades. A la ciutat, els fugitius de la misèria amaguen la ruïna en les barraques.

La persecució segueix implacable. Contra el pensament i contra el treball. Encara hi ha obrers de la Hispano Olivetti, de la Maquinista, SEAT, etc., empresonats per les vagues de març d'enguany. És que els règims que van contra la voluntat del país han de recórrer tots al terror policíac. El sistema és el mateix que els dels Estats comunistes. Amb la diferència que les potències democràtiques combaten aquests, mentre que al franquisme el recolzen materialment i, pels efectes, moralment. La Declaració de Drets de l'Home feta per les Nacions Unides la porten penjada a l'esquena, com una llufa. L'Espanya de Franco, d'instints genocides, és membre de les N.U., igual que l'Hongria de Kadar.

Al cap de vint anys, la situació ha esdevingut explosiva, malgrat que l'exili no hagi pensat mai seriosament en solucions catastròfiques. Però la realitat a la Península apunta ja a esdeveniments que tenen sobrats antecedents històrics en terra de barabars i de bàrbars. Generacions no escarmentades acaben la paciència. Si els canals de la legalitat segueixen obstruïts hem de començar a considerar la idea del vendaval i la inundació consegüent. El Nord i Llevant estan en condicions. A l'Espanya Ulterior manca organització. A l'Andalusia s'assenyalen uns focus comunistes.

Monàrquics i catòlics intel·ligents — potser els més verament cristians — miren el futur amb ganes de salvar el que puguin, si no de consolidar els guanys temporals que per a ells ha representat la Dictadura.

Si veiem bé el panorama, la nostra tasca consisteix a comprendre la complexitat, i com un bon jugador d'escacs tenir en compte totes les peces per a moure les que tinguem a mà, eficientment.

Aplegats tots els catalans útils en una plataforma d'acció per a finalitats immediates, no seríem una força tan negligible com algú sembla creure, potser per a excusar la caquèxia. Aquesta revista no és altra cosa que un intent per a convèncer de la necessitat d'unitat d'acció de la col·lectivitat catalana. Sigui la que vulgui la sortida d'un règim que virtualment està ja condemnat a desaparèixer. El que no s'eliminarà fàcilment és el seu rastre de malures. Però cal empènyer i estar preparat per a quan l'exorcisme hagi fet efecte.

Per aquestes raons no ens podem permetre la irresponsabilitat individual de qui només cerca el fer bonic o la comoditat. L'infantilisme polític no veu que la política és l'art de les possibilitats per a realitzar en cada moment el que estigui a l'abast, en marxa vers l'ideal.

Vint anys d'exili sembla que podrien ésser suficients per haver guarit els traumes psicològics i per a fer renunciar a la picabaralla eixorca i al personalisme ridícul. Als bizantinismes caducs. Encara que no fos més que per donar exemple de seny a les generacions joves que per llei biològica s'incorporen i demanen l'experiència que només es guanya amb els anys, a condició que l'esclerosi mental no hagi fet estralls en el patriotisme camús.

La Catalunya real, l'eterna, és allí. No la portem a coll i be com un cargol la conquilla. No la podem arreballar i ancorar-la com una Hespèrida al recer d'un born paradisiac, a prop de les Antilles, per exemple. Amb totes les dificultats i fatalitats, és allí, com un gran Empordà, sota la part del Pirineu i arran del mar. Al mig de les terres de parla catalana.

de permetre que la Unió Soviètica vinguí fent figura d'antifranquisme. Avui tota la premsa i ràdio europea segueixen la consigna d'ajudar Franco. Les úniques emissions radiofòniques que es poden escoltar a Espanya fent propaganda contra el règim franquista són les de Moscuà, potser rellançades per Praga, caserna general de la propaganda soviètica en llengua castellana. Abans, la B.B.C. i algunes estacions franceses mantenien els principis democràtics de cara a Espanya. Avui han callat. I Ràdio Pirenaica s'escolta com l'única font d'informacions i comentaris contraris al franquisme.

La conclusió és bastant clara per als pobles espanyols, més aviat simplistes: els

amics dels nostres enemics són els nostres enemics.

I com que el règim és enemic de la immensa majoria dels espanyols, i no cal dir dels catalans, els amics del règim, els que apunten el règim, són mirats com enemics. És un fet. De res no serviria ignorar-lo. Franco crea i fomenta el comunisme a Espanya, i potser en molts altres pobles del món que encara senten l'ancestral influència de «la madre patria». En comprar Franco, l'oncle Sam compra l'enemistat dels pobles hispànics. No se n'adona, que fa un mal negoci, a la llarga. Les nacions aliades, amants de la llibertat per a casa seva, en caure en el parany de les conveniències de moment asseguren el pa per a avui i la